

Retningslinjer for tildeling av støtte fra kommunalt næringsfond og kraftfond

Søndre Land kommune, vedtatt i formannskapet 1. oktober 2025

1. Innledning

Søndre Land kommune ønsker å legge til rette for et sterkt og mangfoldig næringsliv. Gjennom Kommunalt Næringsfond (KNF) og Kraftfond (KF) tilbyr kommunen økonomisk støtte i form av tilskudd til etablering og utvikling av bedrifter.

Målet med fondene er å støtte opp om etablering og utvikling som bidrar til lokal verdiskaping, flere arbeidsplasser og et levende lokalsamfunn, i tråd med kommunens planer og prioriteringer.

Kommunen prioriterer unge mellom 18 og 29 år, og ønsker å motvirke utenforskap ved å støtte tiltak som gir ungdom mulighet til å skape egen arbeidsplass eller bidra med nye ideer i etablerte virksomheter. Vi ønsker ungdom med visjoner for framtida og et ønske om å bygge et godt liv i Søndre Land.

Retningslinjene skal gjøre det tydelig og forutsigbart hva det kan søkes støtte til, hvilke krav som gjelder, og hvordan søknader vurderes. Ordningene er utformet for å være tilgjengelige for både nye gründere og etablerte virksomheter, og legger særlig vekt på tiltak som er bærekraftige, langsiktige og lokalt forankret.

2. Bakgrunn for fondene

2.1 Kommunalt Næringsfond (KNF) er et virkemiddel via Fylkeskommunen. Det gis ikke lenger påfyll til fondet, og retningslinjene vil gjelde fram til fondets midler er benyttet i sin helhet.

Fylkeskommunen prioriterte i sin tid å gi midler til «næringssvake kommuner», før økt aktivitet i næringslivet og skaping av nye arbeidsplasser.

KNF gir ikke støtte til landbruk. Landbruksforetak søker om produksjons- og avløsertilskudd direkte fra Landbruksdirektoratet, som også forvalter statlige tilskuddsordninger for jordbruket. Kommunale næringsfond er ment å støtte generell næringsutvikling.

2.2 Kraftfondet (KF) er bygd opp av konsesjonsavgifter som Søndre Land kommune mottar fra kraftutbyggingen i Randsfjorden. Fondet skal støtte næringsutvikling i kommunen.

Fondet består av en bundet og en ubundet del. Den bundne delen skal ikke benyttes.

Det er kun avkastningen fra fondet – renter og årlige inntekter fra konsesjonsavgiftene – som kan brukes til å gi tilskudd etter disse retningslinjene. Resten av kapitalen forblir i fondet og styrker grunnlaget for framtidig næringsutvikling.

3. Hva det kan søkes støtte til

Fondene er rett inn mot to hovedgrupper av tiltak:

1. Etablering av ny næringsvirksomhet
2. Utvikling i eksisterende virksomheter

Retningslinjene gjelder for begge fondene, med tillegg av noen egne krav og prioriteringer fra Kraftfondet (se punkt 6).

4. Hvem kan søke og hvilke krav stilles

4.1 Følgende krav må oppfylles:

- Bedriften er eller skal registres i Brønnøysund, og drive kommersiell virksomhet med forretningsadresse i Søndre Land kommune
- Søkeren skal selv arbeide i virksomheten
- Investeringsbudsjettet må være på
 - ≥ 50.000 kr for nyetableringer
 - ≥ 100.000 for bedriftsutvikling
- Mottar du dagpenger eller arbeidsavklaringspenger fra NAV må du avklare dette før etablering ([næringsfaglig vurdering og søknad om å beholde ordning](#))

4.2 Spesifikke krav:

4.2.1 Ved nyetablering:

- Virksomheten må ikke være registrert mer enn 3 måneder før søknadsfrist
- Søker må dokumentere at etableringen gir grunnlag for minimum ett årsverk innen første driftsår, med forventet lønnsgrunnlag tilsvarende minst 3G innen 3 år.
- Søker må fremlegge kurs- eller kompetansebevis for gjennomført etablererkurs, innen sluttrapportering
- Søker må legge fram gjennomarbeidede dokumenter, som
 - forretningsplan

- driftsbudsjett for 3 år
- investeringsbudsjett
- finansieringsplan
- markedsundersøkelse eller tilsvarende

4.2.2 Ved bedriftsutvikling:

- Virksomheten må ha minst 2 ansatte
- Prosjektet må ikke være påbegynt ved søknad

4.3 Økonomiske rammer:

- Maksimal støtteandel er inntil 50.000 kr pr årsverk eller 50 % av godkjent investering (det som inntreffer først).
- Inntil 25 % av egeninnsats (kr 700/time) vil vurderes som egenandel i finansieringen.
- Øvre grense for samlet støtte fra KNF og KF er 300.000 kr over en periode på 3 år, fra vedtaksdato.

5. Hva gis det ikke støtte til

- 5.1 Enkeltprosjekter, arrangementer eller engangsaktiviteter ("stunt")
- 5.2 Kjøp eller overtakelse av utstyr og inventar fra virksomheter som er insolvent, under avvikling, selges eller har gått konkurs
- 5.3 Mer enn én etablering per søker innenfor en periode på 3 år
- 5.4 Investeringer i kjøretøy og anleggsmaskiner (med mindre det er avgjørende for kjernevirksomheten)
- 5.5 Investeringer i bygninger eller fastmontert inventar som inngår i eiendommen
- 5.6 Datautstyr og programvare til administrativt bruk (som regnskap, salg, booking, pasientjournal m.m.) – unntatt dersom det er nødvendig for å levere selve tjenesten eller produktet
- 5.7 Tiltak i bransjer hvor det allerede finnes konkurrerende virksomhet i kommunen – eventuelt tilskudd i slike tilfeller skal være vesentlig lavere, og vurderes alltid av fondsstyret.
- 5.8 Søkere eller personer med vesentlig innflytelse, som er under konkursskarantene
- 5.9 Investeringer som ikke kan regnskapsføres som anleggsmidler etter regnskapsloven

6. Prioriteringer for Kraftfondet

Kraftfondet (KF) vil prioritere søkere som, i tillegg, oppfyller minst to av følgende kriterier:

- Tiltaket bidrar til redusert klimaavtrykk (dokumentert)
- Virksomheter som etableres på regulerte arealer for næringsvirksomhet, eller hvor regulering i verksettes
- Virksomheten som aktivt tar i bruk Randsfjorden

- Det opprettes ny arbeidsplass utover egen, altså tilsammen 2 årsverk, i oppstartsåret.
- Søker er NEET-gruppen¹
 - 18–29 år
 - ikke i jobb
 - utdanning eller opplæring, og trenger oppfølging

7. Søknadsfrister og behandling

Det er faste søknadsfrister for å kunne prioritere mellom søknader. Disse er:

1. mars og 1. september.

Søknader utenom fristene kan behandles dersom det er helt særskilte grunner. Slike vurderinger gjøres av fondsstyret som særskilt unntak.

Vedtak skal inneholde:

Alle vedtak skal formuleres slik at de inneholder følgende:

- Godkjent støttebeløp og prosentandel
- Hvilket fond som belastes, og endring i fondets saldo
- Vilkår for støtten
 - standardvilkår:
 - bedriften må være registrert i Brønnøysundregisteret med forretningsadresse i Søndre Land kommune
 - bedriften må være i drift i kommunen i 12 måneder etter at søknad om støtte er vedtatt, ellers krav om tilbakebetaling.
 - Spesielle vilkår for den enkelte søknad skal omfattes av vedtaket.
- Krav til rapportering og prosjektrekskap
- Kontroll og tilbakebetalingsklausuler
- Opplysning om klagemulighet, med henvisning til forvaltningsloven, på enkeltvedtak, og til hvem klagen skal rettes til.

8. Rapportering og utbetaling

Krav til sluttrapport og hva den skal inneholde:

- Beskrive gjennomføring og måloppnåelse, og hvordan dette er i forhold til søknad.

¹ NEET = Not in Education, Employment or Training. Gjelder ungdom (15–29 år) som ikke er i arbeid, utdanning eller opplæring.

- Regnskapsrapport fra godkjent regnskapssystem. Der daglig leder og styreleder er en og samme person, må prosjektrengskapet attesteres av autorisert regnskapsfører.
- Utbetaling skjer til bedriftens konto, og da kun etter levert og godkjent sluttrapport i henhold til disse bestemmelsene.

9. Kommunens kontrollrutiner

Før utbetaling av støtte skal kommunen kontrollere grunnlaget for utbetaling av støtte ved gjennomgang av sluttrapport og prosjektrengskap.

Som del av sluttrapportering, kan kommunen invitere seg til bedriftsbesøk, stille muntlig eller skriftlige spørsmål samt kreve underlagsbilag for anskaffelser - herunder timelister. Som del av internkontroll og kommunens egne forbedringer, kan kommunen foreta kontroll og oppfølging også i etterkant av godkjenning av sluttrapporten.

Ved mislighold vil støtten, helt eller delvis, kreves tilbakebetalt.

10. Forvaltning og regelverk

- Støtte gis kun som tilskudd, ikke som lån eller garanti
- Kommunen følger EØS-regelverk for offentlig støtte
- Maks støtte under bagatellmessig regelverk er EUR 300.000 over tre år
- Kommunestyret delegerer til kommunedirektør å innvilge støtte i henhold til reglementet ≤ kr 100.000 eks. mva pr. søknad (unntak er pkt 5.7). Søknader over 100.000 kr behandles av fondsstyret (formannskapet).